

HANUŠ SCHWAIGER (1854–1912)

KRYSAŘ

1910

MORAVA

O umělci

Hanuš Schwaiger, rodák z Jindřichova Hradce, studoval na akademii ve Vídni, kde se inspiroval vlnou módních historismů a stal se oblíbencem malíře Hanse Makarta. Blízká mu byla nizozemská malba a do Nizozemí a Vlámka podnikl řadu studijních cest. Část života strávil na Moravě: v Hustopečích se seznámil s Jožou Uprkou, jenž jej pozval na Slovácko. Působil i jako profesor kreslení, a to na technice v Brně a na akademii v Praze. Účastnil se výstav Vídeňské secese a časopis *Ver Sacrum* mu věnoval samostatné číslo.

Čím se proslavil

Obrazy inspirovanými vlámskými mistry, jako byl například Pieter Brueghel starší, a pohádkovými motivy a ilustracemi.

Největší úspěch

Těžko říci, zda je obraz *Novokřtěnci v Münsteru* největším Hanušovým úspěchem, každopádně se jedná o obraz největší co do rozměrů a s největším počtem vyobrazených postav.

O díle

Postavu z pověsti o středověkém krysaři, který vyčistil město Hameln od krys, ale kvůli nevyplacení odměny odvábil z města zvukem své flétny i děti, namaloval Schwaiger poprvé už jako žák vídeňské akademie. Cyklus krysařovských kreseb si od něj ze školní výstavy dokonce zakoupil Hans Makart. Později Hanuš do postavy krysaře stylizoval sám sebe, jejím prostřednictvím se vysmíval spořádanému životu měšťanů.

Co je na díle invenční?

Zpracováním krysaře Schwaiger spoluvytvářel vlnu romantismu, která se projevovala zájmem o stará vyprávění a pohádky.

Technika

Na konci 19. století si na Valašsku založil gobelínovou manufakturu Rudolf Schlattauer. Na ručních tkalcovských stavech zde převáděl obrazy významných umělců do podoby tapisérií z ovčí vlny.

Na co ještě se mám podívat?

Ve Schlattauerově manufaktuře byla utkána i tapiserie s vodníkem, další Schwaigerovou oblíbenou postavou.

Zajímavost

Blízkým Hanušovým přítelem byl Tomáš Garrigue Masaryk, který dokonce napsal recenzi na jednu jeho pražskou výstavu.

Souvislost

V roce 1910 překročil počet obyvatel zemí Koruny české 10 milionů.